

ZASADY OCENIANIA Z HISTORII KLASA 4

CELE EDUKACYJNE

- Zainteresowanie uczniów przeszłością.
- Dostarczenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.
- Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
- Dostarczenie wzorów osobowych z przeszłości, wprowadzanie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu prawego człowieka i aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela.
- Umożliwienie uczniom zrozumienie innych ludzi i społeczeństw; kształtowanie szacunku i przywiązanie do własnego państwa i rodzimej kultury.

KONTROLA I OCENA

1. Ocenie podlegają następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu,
- czytanie ze zrozumieniem,
- odpowiedzi ustne,
- sprawdziany pisemne (testy, kartkówki),
- aktywność,
- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii; obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczanie ich na taśmie chronologicznej,
- praca w grupie, projekt,
- praca w zeszycie przedmiotowym,
- praca w zeszycie ćwiczeń.

2. Przy wypowiedzi ustnej pod uwagę brane są:

- znajomość poznanych zagadnień,
- samodzielność wypowiedzi,
- sposób wypowiedzi.

3. Sprawdziany pisemne - są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału np. jednego działu. Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli. Ze sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek nie można zgłosić nieprzygotowania.

4. Sprawdziany i kartkówki oceniane są według systemu punktowego:

- 100% - 96% punktów – celujący (6)
- 95% - 91% punktów – bardzo dobry (5)
- 90% - 70% punktów – dobry (4)
- 69% - 51% punktów – dostateczny (3)
- 49% - 25% punktów – dopuszczający (2)
- 24% - 0% punktów – niedostateczny (1).

5. Odpowiedzi ustne i kartkówki dotyczą materiału z ostatniej lekcji. Oceny z nich otrzymane można poprawiać.

6. Uczeń, który opuścił sprawdzian, pisze go w terminie ustalonym przez nauczyciela.

7. Uczeń może jeden raz poprawić ocenę ze sprawdzianu w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

8. Praca domowa – kontrolowana na bieżąco.
9. Prace domowe mogą być pisemne, ustne lub polegać na przygotowaniu określonych materiałów potrzebnych na lekcję. Prace mogą być krótko lub długoterminowe.
10. Aktywność, czyli czynny udział ucznia w pracy na lekcji, jest nagradzana plusem (5 plusów = bdb).
11. Uczeń ma obowiązek systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym winny znaleźć się wszystkie zapisy lekcji i zadania domowe.
12. Uczeń ma obowiązek starannego i wyraźnego wypełniania ćwiczeń w zeszycie ćwiczeń. Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z obowiązku nadrobienia zaległości i uzupełnienia braków. W przypadku długotrwałej, usprawiedliwionej nieobecności uczeń uzgadnia z nauczycielem termin wykonania tego obowiązku.
13. Ocena klasyfikacyjna wynika z ocen cząstkowych, ale nie jest ich średnią arytmetyczną.
14. W ostatecznej klasyfikacji rolę dominującą odgrywają oceny za sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne.
15. Ocena roczna jest wystawiana na podstawie cząstkowych ocen z II semestru i oceny za I semestr.

WYMAGANIA

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

- Uczeń wie, co to jest historia i czym zajmuje się historyk.
- Uczeń wie, czym zajmuje się archeolog.
- Uczeń wie, co to są: źródło historyczne, legenda, zabytek.
- Uczeń zna różne rodzaje zegarów.
- Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era).
- Uczeń wie, co to są mapa i plan.
- Wie, co to jest: tytuł mapy, legenda mapy.
- Uczeń wie, co to są: pamiątka rodzinna, zwyczaj, tablica przodków.
- Uczeń wie, co to są: ojczyzna, patriotyzm, region.
- Uczeń zna pojęcia **gwary, stroju regionalnego**.
- Uczeń wie, które miasto jest stolicą Polski i jakie są polskie symbole narodowe.
- Uczeń wie, co to jest legenda.
- Uczeń wie, co to są: plemię, gród.
- Uczeń wie, kto to byli św. Wojciech i Bolesław Chrobry.
- Uczeń rozpoznaje insygnia koronacyjne.
- Uczeń wie, co to jest klasztor.
- Wymienia zajęcia średniowiecznych zakonników.
- Uczeń wie, kto to był Kazimierz Wielki.
- Uczeń wie, kim byli Krzyżacy.
- Zna datę bitwy pod Grunwaldem.
- Wie, kto to był Zawisza Czarny.
- Uczeń wie, kto to byli: rycerz, giermek.
- Wie, co to jest herb.
- Wymienia elementy średniowiecznego zamku.
- Uczeń wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.
- Uczeń wie, które miasto założył Jan Zamoyski.
- Uczeń wie, kto to byli: Stefan Czarniecki, Augustyn Kordecki, Jan III Sobieski.
- Zna datę bitwy pod Wiedniem.
- Uczeń zna datę dzienną uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji.
- Wie, kto to był Tadeusz Kościuszko.
- Wymienia trzy państwa uczestniczące w rozbiorach Polski.
- Uczeń wie, kto i kiedy napisał tekst *Mazurka Dąbrowskiego*.

- Zna na pamięć pierwszą zwrotkę i refren polskiego hymnu.
- Uczeń wie, co to były branka i Cytadela warszawska.
- Zna datę rozpoczęcia powstania styczniowego.
- Uczeń wie, z czego zasłynęła Maria Skłodowska-Curie.
- Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej.
- Wie, kto to był Józef Piłsudski.
- Uczeń zna datę Bitwy Warszawskiej.
- Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP.
- Uczeń wie, co to były obozy koncentracyjne i podaje przykład takiego obozu.
- Wie, co to były Armia Krajowa i Szare Szeregi.
- Zna datę rozpoczęcia II wojny światowej.
- Uczeń zna datę dzienną rozpoczęcia powstania warszawskiego.
- Uczeń zna datę zakończenia II wojny światowej.
- Wie, kto to byli Witold Pilecki i Danuta Siedzikówna „Inka”.
- Uczeń zna datę roczną powstania Solidarności.
- Wie, kto to jest Lech Wałęsa.
- Uczeń wie, kto to był Jan Paweł II (Karol Wojtyła).

OCENA DOSTATECZNA

To co na ocenę dopuszczającą plus:

- Uczeń wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka.
- Uczeń wie, jakimi narzędziami i technikami posługuje się archeolog.
- Uczeń wie, jakie funkcje pełni muzeum.
- Dzieli źródła historyczne na pisane i niepisane.
- Uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu.
- Wie, co to jest chronologia.
- Określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery).
- Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.
- Uczeń odróżnia pamiątkę od zwyczaju oraz tablicę potomków od tablicy przodków.
- Podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.
- Uczeń wie, co to jest mała ojczyzna.
- Uczeń wymienia najważniejsze polskie święta państwowe.
- Uczeń zna i opowiada legendy o Lechu, Czechu i Rusie oraz o Piaście i Popielu.
- Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I.
- Opowiada, jak wyglądało życie codzienne w państwie Mieszka I.
- Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego.
- Opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.
- Uczeń omawia funkcje poszczególnych insygniów władzy monarszej.
- Uczeń wymienia najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego.
- Wie, kto to był Mikołaj Wierzynek.
- Zna datę założenia Akademii Krakowskiej.
- Uczeń zna legendę o klamercie królowej Jadwigi.
- Wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie.
- Zna datę zawarcia unii w Krewie.
- Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem.
- Opowiada o bitwie pod Grunwaldem.
- Odczytuje z planu przebieg bitwy pod Grunwaldem.
- Rozumie znaczenie powiedzenia: „polegać jak na Zawiszy”.
- Uczeń opowiada o życiu Mikołaja Kopernika.
- Opowiada o życiu krakowskich żaków.
- Uczeń wie, kto to był Jan Zamoyski i wymienia jego osiągnięcia.
- Uczeń wie, co to była husaria i jak wyglądał husarz.
- Podaje skutki wojen Polski ze Szwecją i z Turcją.
- Zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu szwedzkiego.
- Zna słowa drugiej zwrotki *Mazurka Dąbrowskiego*.
- Uczeń zna datę insurekcji kościuszkowskiej.
- Wie, co to jest insurekcja i kto to byli kosynierzy.

- Wie, dlaczego 3 maja obchodzi się w Polsce święto narodowe.
- Uczeń wie, kto to byli: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki.
- Wie, kiedy powstały Legiony Polskie.
- Zna na pamięć polski hymn.
- Uczeń wie, co to były manifestacje patriotyczne i kto brał w nich udział.
- Wie, kto to był Romuald Traugutt.
- Uczeń wymienia osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie.
- Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową.
- Wie, kto to był Roman Dmowski.
- Wymienia polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej.
- Uczeń rozumie pojęcia: Armia Czerwona, bolszewicy.
- Opowiada o przebiegu Bitwy Warszawskiej.
- Uczeń opowiada o powstaniu portu i miasta Gdyni.
- Uczeń wie, kto to był Eugeniusz Kwiatkowski.
- Uczeń wie, co to były tajne nauczanie i mały sabotaż.
- Wie, kto to byli „Rudy”, „Alek” i „Zośka”.
- Opowiada o akcji pod Arsenalem.
- Uczeń wie, na czym polegała specyfika władzy komunistów w Polsce.
- Wie, kto to byli żołnierze niezłomni (wyklęci).
- Opowiada o dokonaniach Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”.
- Uczeń zna datę wprowadzenia stanu wojennego.
- Wie, kto to byli Wojciech Jaruzelski i Jerzy Popiełuszko.
- Uczeń wie, kto to był Stefan Wyszyński.
- Wie, kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża.
- Zna najważniejsze fakty z życia papieża Polaka.

OCENA DOBRA

To co na ocenę dostateczną plus:

- Uczeń wyjaśnia, po co uczy się historii.
- Uczeń wskazuje różne formy poznawania historii (film fabularny, dzieło malarskie).
- Rozumie znaczenie źródeł historycznych w pracy historyka, podaje konkretne przykłady.
- Uczeń wie, w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze.
- Rozumie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.
- Uczeń rysuje tablicę przodków i tablicę potomków.
- Gromadzi pamiątki ze swojego dzieciństwa.
- Uczeń rozumie znaczenie małej ojczyzny w swoim życiu i w historii.
- Uczeń rozumie, że mamy obowiązek chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek.
- Uczeń rozumie znaczenie legend w poznawaniu przeszłości.
- Wymienia przykłady legend związanych z różnymi regionami Polski.
- Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I.
- Odróżnia źródło historyczne od legendy.
- Uczeń wskazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski.
- Wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie.
- Uczeń wymienia najważniejsze etapy uroczystości koronacyjnych w średniowieczu.
- Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego władcę.
- Wymienia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.
- Uczeń zna herby Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego.
- Wymienia przyczyny i skutki unii polsko-litewskiej.
- Uczeń opowiada, jak Krzyżacy założyli swoje państwo.
- Wskazuje na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald.
- Wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami.
- Uczeń opowiada, jakie wykształcenie miał Mikołaj Kopernik.
- Wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem.
- Objaśnia, czego dotyczyła teoria heliocentryczna.
- Uczeń rozumie określenie „mąż stanu”.
- Wie, kto był ostatnim królem z dynastii Jagiellonów.
- Wymienia trzech królów wybranych na polski tron po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów.
- Uczeń wyjaśnia terminy: potop szwedzki, Lew Lechistanu.
- Rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu szwedzkiego.

- Uczeń zna datę i przyczyny II rozbioru Polski.
- Opowiada o bitwie pod Racławicami.
- Wie, co to była *Konstytucja 3 maja* i rozumie jej znaczenie.
- Wskazuje na mapie trzy państwa zaborcze i zagarnięte przez nie polskie ziemie.
- Uczeń opowiada o powstaniu Legionów Polskich.
- Uczeń wie, że w 1830 roku wybuchło powstanie listopadowe.
- Wymienia przyczyny i skutki powstania styczniowego.
- Rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.
- Uczeń wie, kiedy i za co Maria Skłodowska-Curie otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla.
- Uczeń omawia dwie polskie orientacje polityczne podczas I wojny światowej.
- Wie, kto to był Józef Haller.
- Rozumie, dlaczego I wojna światowa była szansą dla Polski na odzyskanie niepodległości.
- Uczeń wie, kto to był Władysław Grabski. Rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski.
- Uczeń wie, co to było Polskie Państwo Podziemne.
- Wymienia i omawia formy represji stosowane przez okupantów względem Polaków oraz sposoby walki Polaków z okupantami.
- Uczeń wyjaśnia określenie „żołnierze niezłomni”.
- Rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja.
- Uczeń podaje przyczyny i skutki zawarcia porozumień sierpniowych oraz wprowadzenia stanu wojennego.
- Dostrzega związek między działalnością Solidarności a obaleniem komunizmu w Polsce.
- Zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych.
- Uczeń opowiada o życiu i działalności Jana Pawła II.
- Uczeń wie, co to były obchody tysiąclecia chrztu Polski.

OCENA BARDZO DOBRA

To co na ocenę dobrą plus:

- Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii.
- Uczeń odczytuje informacje z ilustracji przedstawiającej źródło niepisane.
- Rozumie, dlaczego należy chronić źródła historyczne.
- Uczeń rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery.
- Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).
- Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.
- Uczeń znajduje informacje na temat swojej małej ojczyzny.
- Interesuje się życiem lokalnym.
- Uczeń rozumie konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie.
- Uczeń opowiada przykładową legendę związaną z wybranym regionem Polski.
- Wskazuje w legendzie elementy realne i fikcyjne.
- Uczeń wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich.
- Rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości.
- Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego.
- Podejmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.
- Uczeń rozumie znaczenie klasztorów w średniowieczu.
- Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i je ocenia.
- Omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.
- Uczeń zna rodowód królowej Jadwigi i wie, dlaczego zasiadła ona na polskim tronie.
- Uczeń rozumie znaczenie bitwy pod Grunwaldem.
- Uczeń wyjaśnia, jakie było znaczenie teorii Kopernika dla rozwoju nauki.
- Rozumie rolę wybitnej jednostki w dziejach.
- Uczeń zna datę bitwy pod Chocimiem, w której dowodził Jan III Sobieski.
- Rozumie treść drugiej zwrotki *Mazurka Dąbrowskiego*.
- Uczeń ocenia insurekcję kościuszkowską – wskazuje jej mocne i słabe strony.
- Uczeń rozumie znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej.
- Uczeń opowiada o działaniu państwa podziemnego podczas powstania styczniowego.
- Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z powstaniem styczniowym i zna jego lokalnych bohaterów.
- Uczeń ocenia działalność Marii Skłodowskiej-Curie.
- Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego.
- Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu niepodległości.
- Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć Polaków prześladowanych podczas II wojny światowej.

- Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z prześladowaniami ludności polskiej podczas II wojny światowej i zna lokalnych bohaterów tego okresu.
- Uczeń rozumie, dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych.
- Uczeń rozumie znaczenie powstania Solidarności dla historii Polski i Europy.
- Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce.

OCENA CELUJĄCA

To co na ocenę bardzo dobrą plus:

- Uczeń wskazuje przykładowe wydarzenia historyczne oraz jego przyczyny i skutki.
- Uczeń wymienia przykłady zabytków, które można zobaczyć w skansenie.
- Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).
- Uczeń sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia.
- Uczeń
- wyjaśnia pochodzenie słowa „patriota”.
- Uczeń, posługując się przykładami, opowiada, jak godło Polski zmieniało się na przestrzeni wieków.
- Uczeń zna legendę o Kraku i Wandzie.
- Uczeń ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I.
- Uczeń wie, kim był w średniowieczu cesarz i co to jest włócznia św. Maurycego.
- Uczeń opowiada ze szczegółami o średniowiecznych uroczystościach koronacyjnych.
- Uczeń ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego.
- Uczeń samodzielnie ocenia unię w Krewie.
- Uczeń zna historię Zawiszy Czarnego. Opowiada o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką (patrz: karta pracy do lekcji 12.)
- Uczeń zna najstawniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.
- Uczeń omawia funkcje najważniejszych elementów XVI-wiecznego miasta (na przykładzie Zamościa).
- Uczeń samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem.
- Uczeń na podstawie wiedzy z bieżącej lekcji (i ewentualnie z lekcji dodatkowej **Epoka stanisławowska*) wymienia przyczyny rozbiorów Polski.
- Uczeń ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków.
- Uczeń ocenia powstanie styczniowe.
- Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.
- Uczeń ocenia działania Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego w czasie I wojny światowej.
- Uczeń ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej.
- Uczeń wyjaśnia na przykładzie harcerzy z Szarych Szeregów, czy bohaterowie II wojny światowej mogą być wzorem dla współczesnych dzieci i młodzieży.
- Uczeń ocenia działania komunistycznych władz w powojennej Polsce.
- Uczeń ocenia wprowadzenie stanu wojennego oraz przemiany, które zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 roku.
- Uczeń – jeśli to możliwe – znajduje w swojej okolicy (regionie) miejsca związane z Janem Pawłem II.

Dostosowanie zasad z historii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię z poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do prac.